

Процес формування продовольчої безпеки передбачає впровадження владними інституціями адекватних засобів регулювання, насамперед правового. Охоплюючи управління продовольчою безпекою з економічної, екологічної, організаційної, нормативної та соціокультурної позицій, інституціоналізація сприятиме формуванню продовольчої безпеки на якісно новому рівні.

Список літератури

1. Про продовольчу безпеку України : проект Закону України від 28.04.2011 р. № 8370–1 [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/JF6GI011.html
2. Басюркіна Н.Й. Продовольча безпека як системна характеристика функціонування агропромислового сектору економіки / Н.Й. Басюркіна // Економіка харчової промисловості. – 2011. – № 2. – С. 5–10. (С.9).
3. Гойчук О.І. Продовольча безпека. Монографія. / О.І. Гойчук. – Житомир: Полісся, 2004. – 348 с
4. Зеленська О.О. Система продовольчої безпеки: сутність та ієрархічні рівні / О.О. Зеленська // Вісник ЖДТУ. – 2012. – № 1 (59). – С.108–112
5. Лушпаєв С. О. Щодо законодавства України про продовольчу безпеку // Режим доступу [Електронний ресурс] / С. О. Лушпаєв // Форум права: Електронне наукове фахове видання. – 2012. – №2. – С. 419–425. – Режим доступу до журн. : <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2012–2/index.htm>
6. Одінцов М.М. Моделювання факторів формування продовольчої безпеки // [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.economy.nauka.com.ua/index.php?operation=1&iid=113>
7. Лузан Ю. Я. Перспективи створення самозабезпечувальної енергетичної системи ведення сільськогосподарського виробництва / Ю. Я. Лузан // Економіка АПК. – 2010. – №4. – С. 40–48
8. Юшин И.В. Особенности управления обеспечением продовольственной безопасности Московского мегаполиса. автореф. дис. на соискание науч. степени канд. экон. наук: спец. 05.13.10 „Управление в социальных и экономических системах” / И.В. Юшин. – М., 2007. – 24 с.

УДК 339.9

СПІЛЬНІ ПІДПРИЄМСТВА ЯК КАТАЛІЗАТОР СУЧАСНОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

К. О. Семенюк, ст. гр. МЕ-13

В. О. Натальченко, к.е.н., доц.

Кіровоградський національний технічний університет

Сучасний стан народного господарства, зокрема, експортноорієнтованих виробництв не дозволяє швидко та досить ефективно включатися у світові господарські зв'язки, де існує жорстка конкуренція та боротьба за ринки. Включення України у систему світогосподарських зв'язків потребує серйозної адаптації структури її економіки, всього господарського механізму до надзвичайно високих вимог, які диктує світове ринкове господарство [3]. Питання щодо особливостей розвитку спільних підприємств в Україні є досить актуальним в наш час, тому що на сучасному етапі розвитку наша країна переживає період нестабільності та встановлення економічної, правової та соціальних структур. Зміни подібного характеру потребують значних затрат ресурсів, а зміни в масштабі цілої країни потребують залучення значного обсягу капіталів.

Спільне підприємство (СП) – це особлива форма співпраці, яка передбачає об'єднання та спільне використання матеріально-фінансових ресурсів партнерів і функціонує як єдиний економічний механізм [4]. Найбільш привабливим аспектом спільного підприємництва є забезпечення доступу до нових технологій, їх швидке освоєння в інтересах модернізації і реконструкції виробництва і прискорена їх комерціалізація; адаптування національного виробництва до умов світового ринку; розвиток співробітництва у сфері послуг на комерційній основі у формах лізингу, інжинірингу, консалтингу [5]. В країнах, які проводять науково обґрунтовану послідовну політику заохочення іноземної спільної підприємницької

діяльності, створюється середовище, сприятливе не тільки для іноземних, але й для національних інвесторів і підприємців.

Популярність створення спільних підприємств у світовій практиці зумовлена рядом переваг, які країна отримує. Серед них варто виокремити такі як [1]:

1. економічне пожвавлення – сприяє економічному зростанню завдяки створення нових чи удосконалення діючих виробничих процесів, що веде до збільшення зовнішньої торгівлі та зменшує від'ємне сальдо платіжного балансу, а в кращому випадку, робить його позитивним;
2. науковий розвиток – передбачає впровадження наукомістких та ресурсозберігаючих технологій, що ввозяться співзасновниками такого підприємства із зарубіжних країн;
3. фінансова перевага – зростання обсягу податкових надходжень до бюджету приймаючої країни;
4. соціальна перевага – створення нових робочих місць, зменшення безробіття, покращення умов праці та її мотивації, зростання заробітної плати;
5. нормативно-правові зміни – прийняття законодавчих актів, що регламентують політику регулювання діяльності підприємств з іноземними інвестиціями, наближуючи ці положення до міжнародних стандартів;
6. загальнодержавний аспект – підвищення конкурентоспроможності вітчизняних товарів на світових ринках, наближення їх якісних параметрів до світового рівня.

Згідно експертних оцінок, в Україні сьогодні переважно діють спільні підприємства, які виконують посередницьку функцію – сприяють проникненню іноземних товарів на національний ринок України, а отже, поглинають його. Найбільша кількість таких підприємств (понад 95 %) діє в обробній промисловості, в тому числі, 22 % – у машинобудівній й металообробці, 12 % – у деревообробній і целюлозно-паперовій галузях[2].

На основі територіального аналізу було виявлено, що СП зосереджені у м. Київ, а також, у Харківській, Львівській та Дніпропетровській областях. За своїми розмірами такі підприємства малі, тому їх розвиток та вклад в національну економіку є несуттєвим та неспроможним розв'язати складні проблеми, що сформувалися в результаті реформування й розвитку ринкових відносин [1].

До основних причин, що гальмують розвиток спільного підприємництва та знижують ефективність їх функціонування можна віднести: економічну та правову нестабільність в країні; відсутність чіткої політики сприяння розвитку пріоритетних напрямків СП з боку держави; необхідність удосконалення правових і економічних важелів регулювання діяльності СП.

Для стимулювання діяльності СП необхідна послідовна державна стратегія, а саме [3]:

- слід відмовитися від орієнтації на підтримку та стимулювання всіх без виключення СП, в особливості націлених на гігантські проекти, що потребує значного відволікання з народногосподарського обігу матеріальних та фінансових ресурсів;
- слід заохочувати на рівні державної політики першочергове залучення іноземного капіталу до будівництва та реконструкції підприємств, що випускають гостродефіцитні та конкурентоспроможні товари;
- не допускати створення СП, що випускають продукцію, несумісну з міжнародними стандартами;
- за допомогою різноманітних стимулів підтримувати та заохочувати створення СП у високотехнологічних галузях, пріоритетних для нашої економіки;
- створити розгорнуту організаційно-правову систему, яка б була конкурентоспроможна по відношенню до інвестиційних режимів інших країн, гармонізувати українське законодавство у відповідності з європейськими стандартами;
- пріоритетним напрямком використання зарубіжних інвестицій в межах СП повинен стати розвиток експортного потенціалу України.

Отже, створення спільних підприємств дає змогу залучати сучасні форми організації та управління залученим капіталом, що сприяє стабілізації економіки, доступу України до нових технологій, а також можливості прямого доступу до світового ринку.

Список літератури

1. Бойда Д. Спільні підприємства як каталізатор економічного розвитку України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://konferense.at.ua/Zbirnyk.pdf>
2. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
3. Ковальова Н.Л. Роль спільних підприємств в економіці України. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua>
4. Колесник Т.В., Славуцька А.О Переваги спільних підприємств та їх роль в економіці України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=30080>
5. Погребняк Л. Роль міжнародних спільних підприємств в економіці України / Л. Погребняк, Н. Завальницька // Вісник Львівського національного аграрного університету. – 2012. – № 16(2). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Chem_Biol/Vldau/APK/2009/files/09plveou.pdf.

УДК

ФОРМУВАННЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ БІРЖОВОЇ ТА ЕЛЕКТРОННОЇ ТОРГІВЛІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЮ ПРОДУКЦІЄЮ

І. В. Кононець, ст. гр. МЕ-15-2СК-2

В. О. Натальченко, канд. екон. наук

Кіровоградський національний технічний університет

Світова економіка розвивається на основі біржових та електронних торгів, однак в Україні біржовий механізм сприймається більшістю товаровиробників агропродовольчої продукції лише як інструмент при проведенні державних закупівельних і товарних загарбань в результаті чого рівень розвитку біржової діяльності в Україні дуже низький, особливо в сфері товарообміну аграрного сектору. Визначною проблемою у системі торгівлі сільськогосподарською продукцією є відсутність налагодженої інфраструктури.

Проблема біржової та електронної торгівлі доказана вітчизняними науковцями, серед яких П. І. Гайдуцький, П. Т. Саблук, М. В. Ситник, О. М. Шпичак, І. Г. Кириленко, Ю. С. Коваленко, В. Г. Андрійчук, В. П. Горьовий, М. О. Солодкий, Пасічник Т. О., Копилова О. В., Г. О. Шевченко, та зарубіжними, такими як Дж. Кейнс, В. К. Бансал, О. Штілліх.

Реформування аграрної економіки і становлення ринкової системи господарювання неможливі без наявності традиційно–ринкових атрибутів, які забезпечують ефективне функціонування економічного механізму. Таким невід’ємним інститутом ринкової економіки є біржова система. У світовій практиці за рівнем функціонування ринку біржової та електронної торгівлі визначається стан розвитку ринкової економіки країни. Зважаючи на це, дослідження процесів формування та функціонування біржової та електронної торгівлі сільськогосподарською продукцією в Україні є актуальною проблемою, розв’язання якої сприятиме підвищенню ефективності розвитку й регулювання аграрного ринку.

Наразі є необхідність розбудови національної системи біржової та електронної торгівлі, яка забезпечуватиме прозорість та однакові конкурентні умови взаємодії ринкових агентів. Перш за все це стосується забезпечення ринкового ціноутворення. Незважаючи на всі позитивні сторони та беззаперечні аргументи привабливості біржової та електронної діяльності з точки зору економічних переваг, що підтверджує світова практика організації торгівлі, рівень її розвитку в Україні дуже низький, особливо у сфері товарообміну аграрного сектору. В цілому в Україні зареєстровано 586 бірж, але практичну діяльність вели 259.